

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY
DNR-4.720.54.2019.KS

Warszawa, 25 czerwca 2020 r.

DECYZJA NR DNR-1/28/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 oraz 695) oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit b i ust. 12 oraz art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1, art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie wniosku przedsiębiorcy Dajar spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Koszalinie z 19 maja 2020 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/19/2020 z 27 kwietnia 2020 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Pismem z 19 maja 2020 r. przedsiębiorca Dajar sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie (wpłynęło do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 25 maja 2020 r.) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako „Prezes UOKiK”) nr DNR-1/19/2019 z 27 kwietnia 2020 r.

Do wydania zaskarżonej decyzji doszło w następującym stanie faktycznym i prawnym.

Pismem z 5 sierpnia 2019 r. Lubelski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi UOKiK protokół wraz z aktami kontroli dotyczący ceramicznej formy do tarty „GINGER” marki AMBITION, o średnicy 24 cm, kod EAN 5904134896957 (dalej jako: „forma do tarty”), wprowadzonej na rynek przez przedsiębiorcę Dajar sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie.

Inspektorzy reprezentujący Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali ocenie organoleptycznej formę do tarty w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), (dalej jako: „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”), posiłkując się wymaganiami normy PN-EN 13834+A1:2009 „*Naczynia kuchenne. Naczynia użytkowane w tradycyjnych piekarnikach domowych*” (dalej jako: „norma PN-EN 13834+A1:2009”). Następnie próbka produktu (w ilości 3 sztuk) została przekazana do badań laboratoryjnych do Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Warszawie. Zakresem ww. badań objęto ocenę spełniania przez produkt wymagań w zakresie bezpieczeństwa określonych w pkt 6.1.7 normy PN-EN 13834+A1:2009 („odporność na szok cieplny materiałów kruchych”), z wykorzystaniem metody badawczej wskazanej w pkt 6.2 normy PN-EN 1183:2000 „*Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z produktami spożywczymi. Metody badania szoku termicznego i odporności na szok termiczny*”.

Badania laboratoryjne wykazały, że wszystkie badane trzy sztuki formy do tarty uległy popękaniu przy różnicy temperatur $\Delta t=180^{\circ}\text{C}$ (temperatura pieca $t_1=200^{\circ}\text{C}$, temperatura wody $t_2=20^{\circ}\text{C}$), co jest niezgodne z pkt 6.1.7 normy, zgodnie z którym trzy próbki badanego produktu powinny przejść pozytywnie badanie przy $\Delta t=180^{\circ}\text{C}$ (*vide* sprawozdanie z badań nr 80/P/LB/2019 z 3 lipca 2019 r.).

W związku z ustaleniami inspektorów Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.) (dalej jako: „Kodeks postępowania administracyjnego”), pismem z 14 listopada 2019 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Dajar sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie (dalej jako: „strona postępowania”) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa formy do tarty. W tym samym piśmie Prezes UOKiK wyznaczył stronie postępowania termin 14 dni na zajęcie stanowiska w sprawie.

W trakcie postępowania jego strona zakwestionowała ocenę bezpieczeństwa produktu i zwróciła się o umorzenie postępowania administracyjnego. Strona postępowania powołała się na zapisy instrukcji użytkowania produktu, zakwestionowała metodologię przeprowadzonych badań laboratoryjnych oraz sporządzone przez Inspekcję Handlową szacowanie ryzyka związanego z używaniem produktu, jak również moc wiążącą normy PN-EN 1183:2000, na której badanie to zostało oparte.

Decyzją nr DNR-1/19/2020 z 27 kwietnia 2020 r. Prezes UOKiK stwierdził, że ceramiczna forma do tarty „GINGER” marki AMBITION, o średnicy 24 cm, kod EAN 5904134896957 ze względu na niewystarczającą odporność na szok termiczny nie jest produktem bezpiecznym i na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 lit b i pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów zakazał stronie wprowadzania tego produktu i nakazał podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego zakazu, a także nakazał stronie postępowania natychmiastowe wycofanie tego produktu z rynku (pkt 1 sentencji decyzji). Ponadto, na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa nałożył na przedsiębiorcę Dajar sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie karę pieniężną w wysokości 6 000 zł, płatną do budżetu państwa (pkt 3 decyzji).

W związku ze złożonym wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes UOKiK pismem z 2 czerwca 2020 r. poinformował stronę postępowania o wynikającym z art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w szczególności wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań, a także przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów. Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, co następuje.

Istotą ogólnej zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, wyrażonej w art. 15 Kodeksu postępowania administracyjnego, jest zapewnienie stronom postępowania prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej, realizowanego poprzez złożenie odwołania od decyzji organu I instancji. Stosownie do art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, przy

czym art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że przez „ministra” należy rozumieć również Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów pełniących funkcje ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, ministrów kierujących określonymi działami administracji rządowej, przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji rządowej podporządkowanych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwego ministra, a także kierowników innych równorzędnych urzędów państwowych załatwiających sprawy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego. W świetle powyższego, od rozstrzygnięć wydanych przez Prezesa UOKiK – będącego centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów, nad którego działalnością nadzór sprawuje Prezes Rady Ministrów – przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, który stosownie do art. 129 § 2 w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie postępowania.

W związku z tym, że zgodnie z art. 15z z ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 z późn. zm.), który wszedł w życie 31 marca 2020 r., następnie uchyloną ustawą z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 875), w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, począwszy od 31 marca 2020 r. bieg terminów procesowych w postępowaniach administracyjnych nie rozpoczął się, a rozpoczęty uległ zawieszeniu, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/19/2019 z 27 kwietnia 2020 r. został złożony przez stronę postępowania w terminie.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania w całości.

Wniesienie odwołania prowadzi do ponownego rozpatrzenia tej samej sprawy administracyjnej (tożsamej pod względem podmiotowym i przedmiotowym) oraz rozstrzygnięcie jej decyzją administracyjną przez organ drugiej instancji. Granice postępowania dowodowego generalnie wyznaczają zasady ogólne postępowania administracyjnego. Organ odwoławczy, zgodnie z zasadą prawdy obiektywnej (art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego) i zasadą swobodnej oceny dowodów

(art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego) dokonuje oceny materiału dowodowego zebranego w postępowaniu prowadzonym przez organ pierwszej instancji. Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne merytoryczne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji, nie zaś jedynie kontrola decyzji organu I instancji czy też rozpatrzenie zasadności zarzutów podniesionych w odwołaniu (B. Adamiak w: B. Adamiak, J. Borkowski: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2017). Organ jest zatem zobowiązany do ponownego rozważenia wszelkich istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych i prawnych, co w efekcie ma doprowadzić do wydania nowego rozstrzygnięcia w sprawie, które wyeliminuje ewentualne wady decyzji wydanej przez organ pierwszej instancji. Stosując się do wskazanych wytycznych, Prezes UOKiK w toku postępowania wszczętego na skutek wniosku strony postępowania dokonał ponownej analizy zgromadzonego materiału dowodowego i rozpatrzył sprawę ponownie w całości.

Dajar sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie zakupił ceramiczne formy do tarty „GINGER” marki AMBITION, o średnicy 24 cm, kod EAN 5904134896957 od chińskiego przedsiębiorcy i wprowadził te produkty na polski rynek, a zatem ponosi odpowiedzialność za ich bezpieczeństwo na zasadach określonych w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. b tej ustawy. Zgodnie ze wskazanym przepisem, producentem jest przedstawiciel wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela – importer produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Ponadto na formie do tarty zamieszczono dane podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzenie produktu na rynek tj.: „DAJAR sp. z o.o., ul. Poławska 6, 75-072 Koszalin, Polska, numery tel./fax, www.dajar.pl”.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za podstawowy obowiązek producenta należy uznać wprowadzanie na rynek wyłącznie produktów bezpiecznych. Nie ma przy tym znaczenia, czy przedsiębiorca jest rzeczywistym wytwórcą; jeśli kupuje produkt od innego podmiotu powinien podjąć takie działania, aby każdy wprowadzany przez niego na rynek produkt spełniał wymagania bezpieczeństwa.

Produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia

oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego (art. 4 ust. 1 ustawy). Zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

Strona postępowania twierdzi, że Prezes UOKiK nieprawidłowo ustalił stan faktyczny i przyjął, że forma do tarty „GINGER” nie jest produktem bezpiecznym. W jej ocenie, Prezes UOKiK błędnie przyjął, że forma do tarty jest to naczynie do ogólnego i szerokiego zastosowania jako naczynie żaroodporne, co jest sprzeczne z przeznaczeniem tego produktu.

W niniejszej sprawie podstawowe znaczenie ma ustalenie, jakie wymagania powinna spełniać forma do tarty.

Dokonując oceny bezpieczeństwa tego produktu poprzez posiłkowanie się w trakcie jego badania wymaganiami określonymi w normie PN-EN 13834+A1:2009, inspektorzy Inspekcji Handlowej kierowali się art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, który stanowi, że w przypadku braku szczegółowych przepisów Wspólnoty Europejskiej dotyczących bezpieczeństwa określonego produktu, braku polskich szczegółowych wymagań bezpieczeństwa i norm uznanych za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa, bezpieczeństwo produktu ocenia się z uwzględnieniem spełniania przez ten produkt wymagań wynikających z dobrowolnych norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej będących transpozycją norm europejskich innych niż normy uznane przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Zgodnie z definicją zawartą w pkt 3.1 normy PN-EN 13834+A1:2009, naczyniem jest naczynie kuchenne w kształcie wgłębionego lub płaskiego pojemnika, przeznaczone do gotowania stałej lub płynnej żywności. Naczynia obejmują m.in. naczynia do wypieków, stosowane do przygotowania i pieczenia różnych rodzajów ciast.

Z dołączonej do formy będącej przedmiotem postępowania tekturowej wkładki wynika, że jest ona przeznaczona m.in. do piekarnika. W instrukcji do produktu zawarto natomiast zapis, że *„naczynia ceramiczne przeznaczone są do pieczenia we wszystkich typach piekarników, podgrzewania potraw w kuchence mikrofalowej. Odporne na temperaturę do $m + 260\text{ }^{\circ}\text{C}$ ”* (vide instrukcja użytkowania – pkt 1 opis produktu – przeznaczenie).

W świetle powyższego nie ma więc wątpliwości, że forma do tarty będąca przedmiotem postępowania jest naczyniem przeznaczonym do użytkowania w piekarnikach w rozumieniu normy PN-EN 13834+A1:2009, a więc zasadnie Inspekcja Handlowa i Prezes UOKiK dokonali oceny bezpieczeństwa tego produktu z uwzględnieniem określonych w niej wymagań.

Zgodnie z pkt 1 – Zakres normy, norma PN-EN 13834+A1:2009 określa wymagania dotyczące bezpieczeństwa i właściwości użytkowe odnoszące się do wszystkich naczyń kuchennych przeznaczonych do użytkowania w piekarnikach i ma zastosowanie do naczyń niezależnie od użytego materiału i sposobu ich produkcji. Jednym z wymagań w przypadku użycia materiałów kruchych (naczyni ceramicznych, ze szkła ceramicznego i szklanych) jest odporność na szok cieplny, czyli nagłą zmianę temperatury (vide pkt 2.1. normy PN-EN 1183:2000).

Zgodnie z pkt 6.1.7 – Odporność na szok cieplny materiałów kruchych normy PN-EN 13834+A1:2009, wszystkie naczynia ceramiczne, ze szkła ceramicznego i szklane oraz ich pokrywki powinny być poddane badaniom zgodnie z metodą B podaną w pkt 6.2 normy EN 1183:1997. Podczas badania próbki są ogrzewane, a następnie gwałtownie ochładzane w kontrolowanych warunkach. Badanie należy przeprowadzić na trzech próbkach. Próbkę, których powłoka uległa odprysnięciu, które uległy pęknięciu, których powierzchnia uległa spękaniu lub które uległy rozłamaniu, zostają uznane za próbki, które nie przeszły badania.

Oznacza to, że aby naczynie mogło zostać uznane za odporne na szok cieplny, musi uzyskać pozytywny wynik tego badania. Nie ma przy tym znaczenia, że strona postępowania w załączonej do produktu instrukcji zastrzegała by nie dolewać zimnych płynów do rozgrzanego naczynia ani nie stawiać go na zimnym lub mokrym podłożu. W przypadku naczyń przeznaczonych do użytkowania w piekarnikach, zawsze istnieje ryzyko nagłej zmiany temperatury. W ocenie Prezesa UOKiK, do szoku termicznego może dojść w zwykłych lub dających się przewidzieć warunkach używania naczynia przeznaczonego do pieczenia, a żadne ostrzeżenie producenta nie jest w stanie wyeliminować takiej możliwości. Przeciwnie, producent przewidując, że w trakcie zwykłego użytkowania konsument odruchowo stawia gorące naczynie na zimnym blacie, powinien zapewnić, aby wprowadzany przez niego na rynek produkt spełniał wymagania w tym zakresie.

Prezes UOKiK uznaje, że niespełnienie wymagań w zakresie szoku termicznego oznacza, że produkt będący przedmiotem postępowania nie spełnia wymagań bezpieczeństwa i nie może zostać uznany za produkt bezpieczny.

Strona przedstawiła także przepisy kulinarne na podstawie których dowodzi, że przepisy takie nie przewidują możliwości dolewania zimnych płynów przy pieczeniu lub odgrzewaniu produktu.

Jak to już zostało wcześniej wyjaśnione, do szoku termicznego nie dochodzi tylko w przypadku dolewania zimnego płynu do rozgrzanego naczynia. Niemniej jednak, odnosząc się do dowodów przedstawionych przez stronę postępowania trzeba zauważyć, że istnieje szereg przepisów na tarty, w których zimną masę należy wylać na gorące ciasto, wstępnie podpieczone w formie. Taki sposób użytkowania formy na tartę mieści się również w definicji zwykłego lub dającego się przewidzieć sposobu użytkowania naczynia do zapiekania. W trakcie jej czynności może dość do kontaktu zimnej płynnej masy z rozgrzaniem naczyniem ceramicznym. Trudno natomiast oczekiwać od konsumenta, aby posiadał dwie formy do tarty i używał ich zamiennie, w zależności od instrukcji obsługi, jaką do produktu dołączył producent.

Dowód: <https://www.mojewypieki.com/przepis/tarta-pomaranzczowa-z-beza-wloska>;
<https://aniastarmach.pl/przepis/quiche-klasyka-kuchni-francuskiej/>;

Pieczone specjały, s. 24 (tarta śmietankowa), s. 26 (tarta cytrynowa), s. 28 (tarta serowa), s. 29 (tarta pomarańczowa), wydawnictwo Parragon

Strona postępowania podnosi także, że oceny bezpieczeństwa produktu dokonano przy uwzględnieniu wymagań nieobligatoryjnej normy, podczas gdy ona nie deklaruje, że forma do tarty spełnia wymagania określone w tej normie.

Prezes UOKiK podziela stanowisko strony postępowania, że normy, w tym norma PN-EN 13834+A1:2009, nie są obligatoryjne. Należy jednak zauważyć, że art. 6 ust. 2 i 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów umożliwia dokonywanie oceny bezpieczeństwa produktów właśnie w oparciu o wymagania zawarte w normach nawet w sytuacji, gdy producent nie deklaruje zgodności produktu z daną normą.

Przypomnieć należy, że norma to dokument przyjęty na zasadzie konsensu i zatwierdzony przez upoważnioną jednostkę organizacyjną, ustalający zasady, wytyczne lub charakterystyki odnoszące się do różnych rodzajów działalności lub ich wyników i zmierzający do uzyskania optymalnego stopnia uporządkowania w określonym zakresie. Z tego względu w opinii Prezesa UOKiK zastosowanie metod badań określonych w normach

w najbardziej obiektywny i wiarygodny sposób pozwala ocenić, czy dany produkt spełnia wymagania.

Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że aby naczynie przeznaczone do piekarnika mogło zostać uznane za bezpieczne, musi spełnić wymagania w zakresie odporności na szok cieplny. Norma PN-EN 1183:2000 określa metody badań w tym zakresie. Badania laboratoryjne przeprowadzone zgodnie z metodą określoną w normie wykazały, że forma do tarty nie spełnia tego wymagania. Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że strona postępowania mogła w oparciu o inne dowody niż metoda badania określona w normie wykazać, że forma do tarty spełnia wymagania w zakresie odporności na szok cieplny, jednakże żadnych dowodów które by to potwierdziły nie przedstawiła. Odnosząc się natomiast do stwierdzenia strony postępowania, że *„norma PN-EN 13834+A1/2009 nie jest uwidoczniona w Monitorze Polskim 2019 poz. 940”* Prezes UOKiK wyjaśnia, że Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego ogłasza numery i tytuły Polskich Norm, będących transpozycją norm europejskich, uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów, do których odniesienia Komisja Europejska opublikowała w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, a więc normy, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Wskazana przez stronę postępowania norma nie należy do tej grupy norm, stąd nie została opublikowana we wskazanym przez nią publikatorze. Jest to natomiast norma, o której mowa w art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Ponieważ w przypadku naczyń kuchennych nie ma przepisów prawa, które by regulowały wymagania bezpieczeństwa dla tej grupy produktów, ani norm uznanych za zgodne z przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK i Inspekcja Handlowa byli uprawnieni do posiłkowania się jej przepisami przy ocenie produktu będącego przedmiotem postępowania.

W opinii Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie strona postępowania nie przedstawiła wiarygodnych, potwierdzających spełnianie wymagań bezpieczeństwa przez wprowadzany przez siebie na rynek produkt dowodów. Tym samym strona postępowania nie jest w stanie dowieść, że produkt ten jest bezpieczny.

Niezasadny jest podniesiony przez stronę zarzut, jakoby w zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK *„w całości pominął również fakt zgłaszanych przez Wnioskodawcę rozbieżności w ilości pobranych próbek do badań wyrażonych w normie PN-EN 1183:2000 oraz normie PN-EN 13834+A1:2009”*. Prezes UOKiK wyjaśnił stronie postępowania w zaskarżonej decyzji, że zakres przeprowadzonych badań laboratoryjnych produktu obejmował

sprawdzenie zgodności z wymaganiami pkt. 6.1.7 normy PN-EN 13834+A1:2009, tj. odporności na szok cieplny materiałów kruchych. W tym punkcie normy wskazano, że naczynia powinny być poddane badaniom zgodnie z metodą B opisaną w pkt 6.2 normy PN-EN 1183-2000 „*Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z produktami spożywczymi. Metody badania szoku termicznego i odporności na szok termiczny*”, a badanie należy przeprowadzić na trzech próbkach przy różnicy temperatur $\Delta t=180^{\circ}\text{C}$, tak jak to miało miejsce w okolicznościach niniejszej sprawy. Stanowisko strony postępowania, jakoby prawidłowe przeprowadzenie badania wymagało sprawdzenia co najmniej 10 próbek nie znajduje więc uzasadnienia.

Strona postępowania twierdzi, że Prezes UOKiK w całości nie odniósł się do złożonych przez nią uwag do protokołu kontroli.

Także ten zarzut jest niezasadny. Przede wszystkim wyjaśnienia wymaga, że kontrola jest postępowaniem odrębnym od postępowania administracyjnego, a żaden przepis prawa nie nakazuje Prezesowi UOKiK w decyzji ustosunkowanie się do zarzutów strony dotyczących ustaleń kontroli.

Niemniej jednak należy zauważyć, że w niniejszej sprawie Prezes UOKiK odniósł się do wszystkich zastrzeżeń dotyczących kontroli Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Strona postępowania będąca jednocześnie podmiotem kontrolowanym przez Inspekcję Handlową skorzystała z przysługującego jej prawa i zgłosiła zastrzeżenia do protokołu kontroli, a następnie skierowała do Prezesa UOKiK pismo z 26 sierpnia 2019 r., które zostało zakwalifikowane jako skarga na wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej i do którego Prezes UOKiK ustosunkował się w piśmie z 29 października 2019. Strona postępowania nie wniosła zastrzeżeń do tego pisma.

Strona postępowania twierdzi, że Prezes UOKiK w sposób nieprawidłowy odniósł się do próbki kontrolnej, nie wskazując podstawy prawnej dotyczącej terminu złożenia wniosku o jej zbadanie, wskazując, że strona postępowania powinna to zrobić „w wyznaczonym terminie”.

Z akt kontroli wynika, że kontrola w trakcie której strona postępowania została zapoznana z wynikami badań formy do tarty została zakończona 23 lipca 2019 r. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, kontrolowany może zgłosić uwagi bezpośrednio do protokołu bądź wnieść je na piśmie do wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w ciągu 7 dni od przedstawienia protokołu do podpisu. Strona postępowania skorzystała z przysługującego jej prawa i w piśmie z 25 lipca 2019 r. przedstawiła swoje

zastrzeżenia, do których wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej ustosunkował się pismem z 8 sierpnia 2019 r. Zwolnienie próbki kontrolnej natomiast nastąpiło dopiero 30 sierpnia 2019 r. Ustawa o Inspekcji Handlowej nie precyzuje, do kiedy strona postępowania może wnioskować o badanie próbki kontrolnej, niemniej w jej interesie jest przecież, aby taki wniosek złożyła niezwłocznie po zapoznaniu się z wynikami próbki podstawowej. Skoro strona postępowania w przeciągu ponad miesiąca nie wystąpiła o zbadanie próbki kontrolnej, nie może czynić organowi zarzutu, że ją zwolnił. Podkreślić także należy, że złożenie zastrzeżeń do protokołu kontroli czy też zastrzeżeń do udzielonej przez WIIH odpowiedzi nie jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o zbadanie próbki kontrolnej. Są to odrębne prawa kontrolowanego, a z tego drugiego strona postępowania nie skorzystała. Co więcej, strona postępowania była świadoma faktu, że nadal jest w posiadaniu zabezpieczonej na czas trwania postępowania administracyjnego próbki rozjemczej i może wnioskować o jej zbadanie przez Prezesa UOKiK - z prawa tego nie skorzystała. O prawie tym Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania w piśmie z 20 grudnia 2019 r. Skoro strona postępowania poinformowana o przysługujących jej prawach i dodatkowo reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika nie korzysta ze swoich praw, nie może czynić organowi z tego tytułu zarzutu. Z powyższych względów podniesione zarzuty nie zasługują na uwzględnienie.

Strona postępowania zarzuciła także Prezesowi UOKiK, że w sposób nieuzasadniony uznał, że przedłożone przez nią sprawozdanie z badań nie ma znaczenia dowodowego, w sytuacji, gdy dotyczy produktu z tej samej partii.

W toku postępowania pierwszoinstancyjnego strona postępowania przedłożyła sprawozdanie z badań laboratoryjnych nr 105/P/LB/2019 z 31 maja 2019 r., przeprowadzonych przez Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Warszawie, dotyczących ceramicznej formy do tarty AM-GINGER Ramekin miętowy 9 cm AMBITION 31115, kod 5904134896995, przeprowadzonych na zlecenie Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Z zarzutem tym nie sposób się zgodzić. Nie można bowiem uznać, by dwa różne produkty, mające odmienne wymiary, kolory, oznakowanie i kody kreskowe pochodziły z tej samej partii. Co więcej, strona postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów, które by potwierdzały to twierdzenie. W orzecznictwie sądowym ugruntował się natomiast pogląd, że choć w procedurze administracyjnej regułą jest, że to na organie spoczywa ciężar udowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia, jednakże również na stronie ciąży

obowiązek współdziałania z organem i przedstawienia konkretnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Ma to znaczenie zwłaszcza wtedy, gdy postępowanie zmierza do nałożenia na stronę obowiązków, a nieudowodnienie konkretnego faktu może prowadzić do wydania decyzji dlań niekorzystnej (m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 5 marca 2015 r., sygn. akt II GSK 188/14).

Aby skutecznie zanegować wyniki negatywne badanie produktu będącego przedmiotem postępowania jego strona mogła wystąpić z wnioskiem o zbadanie próbki rozjemczej, ale – jak to już zostało wyżej podkreślone – nie skorzystała z tego prawa.

W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK nałożył także na stronę postępowania karę pieniężną, w związku z czym ponownie rozpatrzył zaskarżoną decyzję także w tej części. Strona postępowania w złożonym wniosku nie podniosła w stosunku do tego rozstrzygnięcia żadnych zastrzeżeń.

Wprowadzenie na rynek produktu który nie jest bezpieczny stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i uprawnia Prezesa UOKiK do nałożenia kary, o której mowa w art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W niniejszej sprawie zaistniały więc przesłanki ustawowe, uprawniające Prezesa UOKiK do nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej.

W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stosuje się zasady odstąpienia od kar pieniężnych, określone w art. 189f Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie ze wskazanym przepisem, organ odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Zgodnie z § 2 tego przepisu, w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa lub

2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

W toku postępowania zakończonego zaskarżoną decyzją Prezes UOKiK nie wydał postanowienia wyznaczającego stronie termin na przedstawienie dowodów, o którym mowa w art. 189f § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK zważył więc, czy w niniejszej sprawie nie wystąpiły przesłanki określone w art. 189f § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W ocenie Prezesa UOKiK, nie można było uznać, że w niniejszej sprawie zaistniała znikoma waga naruszenia prawa. Jak wynika z Komentarza do Kodeksu postępowania administracyjnego pod red. Wierzbowskiego (Legalis), naruszeniem znikomym będzie naruszenie, które nie niesie ze sobą społecznego niebezpieczeństwa. Wpływ na ocenę znikomości naruszenia będą miały m.in. takie elementy przedmiotowe, jak waga dobra chronionego przez normę sankcjonowaną, czas trwania naruszenia, wpływ naruszenia na poszanowanie prawa, zasięg naruszenia, liczba podmiotów, na które naruszenie ma wpływ, znaczenie następstw naruszenia, etc.

Za interes chroniony przez ustawę o ogólnym bezpieczeństwie produktów należy uznać zdrowie i życie konsumentów. Prezes UOKiK stoi więc na stanowisku, że odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy jest możliwe tylko w wyjątkowych przypadkach. Słusznie w zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK podniósł, że strona postępowania wprowadziła na rynek 768 sztuk formy do tarty, z czego 505 zostało sprzedanych konsumentom i nie podjęła żadnych działań w celu ich wycofania, narażając przez to konsumentów na zagrożenie związane z używaniem tego produktu. Prezes UOKiK nie posiada również żadnych informacji z których by wynikało, że strona postępowania została już ukarana za to samo zachowanie przez inny uprawniony organ. Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK zasadnie nie dopatrył się w niniejszej sprawie przesłanek do zastosowania odstąpienia i poprzestania na pouczeniu.

Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 4 lutego 2011 r., sygn. akt VI SA/Wa 2414/10, *„decyzja o nałożeniu kary ma charakter uznaniowy, co oznacza, że ewentualne rozstrzygnięcie co do ukarania należy do organu, który dokonuje oceny działań producenta jako zagrażających i w jakiej mierze interesowi publicznemu, a wymierzając karę pieniężną w określonej wysokości, kieruje się stopniem oraz okolicznościami, w jakich doszło do naruszenia obowiązków, co wynika z art. 33a ust. 4 u.o.b.p.”*.

Istotą administracyjnych kar pieniężnych jest ich sankcyjny charakter, dzięki któremu stanowią one instrument urzeczywistnienia nakazów i zakazów publicznoprawnych. Administracyjna kara pieniężna to określona w ustawie sankcja o charakterze pieniężnym, nakładana przez organ administracji publicznej, w drodze decyzji, w następstwie naruszenia prawa polegającego na niedopełnieniu obowiązku albo naruszeniu zakazu ciążącego na osobie fizycznej, osobie prawnej albo jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (art. 189b Kodeksu postępowania administracyjnego). Nałożenie administracyjnej kary pieniężnej sprowadza się zatem do wydania przez organ administracji publicznej nakazu uiszczenia określonej w akcie stosowania prawa kwoty przez podmiot, który nie wykonywał lub wykonywał nienależycie ciążący na nim obowiązek administracyjny (L. Staniszevska, *Materialne i proceduralne zasady*, s. 29).

Nakładanie kar pieniężnych w ramach uznania administracyjnego oznacza możliwość dokonania przez organ wyboru spośród kilku możliwych rozstrzygnięć, z których każde będzie formalnie zgodne z prawem. W przypadku ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ustawodawca określił maksymalną wysokość kary za dany delikt, a wybór wysokości kary jest pozostawiony uznaniu Prezesa UOKiK.

W sytuacji gdy przepisy prawa regulują kary, które mogą być wymierzane w ramach uznania administracyjnego, organ administracji publicznej ma obowiązek, biorąc pod uwagę przede wszystkim zasadę prawdy obiektywnej, jak również zasadę przekonywania, rozważyć całokształt okoliczności sprawy z uwzględnieniem wymienionych w ustawie przesłanek miarkowania administracyjnej kary pieniężnej, pamiętając, że zebrane w sprawie dowody mogą mieć wpływ nie tylko na złagodzenie wymiaru kary, ale także jej zaostrenie. Wynik tych działań organu powinien zaś znaleźć swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji nakładającej karę, bowiem to uzasadnienie w przypadku decyzji opartych na uznaniu „wymaga (...) od organu nie tylko wykazania legalności rozwiązania, lecz również jego celowości. Spełnia też istotną rolę z punktu widzenia kontroli, ponieważ wykazuje motywy, jakimi kierował się organ, realizując powierzone mu upoważnienie” (M. Jaśkowska, *Uznanie administracyjne a inne formy władzy dyskrejonalnej administracji publicznej*, w: *System Prawa Administracyjnego*, t. 1, 2015, s. 285).

Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków (art. 33a ust. 4 ustawy). Jak stwierdził m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie

w wyroku z 22 maja 2015 r. sygn. akt VI SA/Wa 3597/14 „przez stopień i okoliczności naruszenia obowiązków należy rozumieć takie okoliczności, jak: stopień współpracy z organem nadzoru rynku w zakresie eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkt, ilość niebezpiecznego produktu wprowadzonego na rynek, profesjonalny charakter działalności, ilość ewentualnych skarg konsumentów na produkt, przeznaczenie produktu dla kategorii konsumentów szczególnie narażonych czy też ewentualna notoryjność naruszania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.” Należy za słuszne uznać, że profesjonalny charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez stronę postępowania i fakt, że przeważający przedmiot jej działalności gospodarczej stanowi sprzedaż hurtowa naczyń porcelanowych, ceramicznych i szklanych obliguje ją do znajomości i przestrzegania przepisów prawa i dokładania należytej staranności tak, by wprowadzane przez nią na rynek produkty były bezpieczne. Kolejną okolicznością przemawiającą na niekorzyść strony postępowania jest długość obowiązywania normy, która określa wymagania dla naczyń użytkowanych w piekarnikach kuchennych – strona miała wystarczająco dużo czasu, aby zapoznać się z tymi wymaganiami i sprawdzić bezpieczeństwo wprowadzanych przez siebie produktów. Dodatkowo, Prezes UOKiK słusznie uwzględnił, że w stosunku do strony postępowania były już wcześniej prowadzone postępowania administracyjne na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w związku z czym powinna być świadoma konsekwencji związanych z wprowadzaniem na rynek produktów które nie są bezpieczne.

Jako okoliczność łagodzącą Prezes UOKiK zasadnie natomiast uznał niewielką ilość wprowadzonych na rynek produktów - 768 sztuk form do tarty z 9 600 zakupionych przez nią sztuk tego naczynia oraz fakt, że strona postępowania zadeklarowała wstrzymanie sprzedaży 8 832 sztuk form do tarty będących w jej posiadaniu. Ponadto Prezes UOKiK uwzględnił jako okoliczność łagodzącą fakt, iż strona postępowania nie otrzymała skarg i reklamacji konsumenckich ani informacji o wypadkach z udziałem kwestionowanej formy do tarty.

Jak już to zostało obszernie wyjaśnione w zaskarżonej decyzji, dla celów wymierzania kar pieniężnych nakładanych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów Prezes UOKiK uwzględnił wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez przedsiębiorcę. Sposób wyliczania korzyści majątkowej był wielokrotnie przedmiotem analizy sądów administracyjnych i spotkał się z ich akceptacją – np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 23 grudnia 2010 r., sygn. akt VI SA/Wa 1967/10 czy z 15 lutego 2013 r. sygn. akt VI SA/Wa 2374/12. Korzyść osiągniętą ze sprzedaży stanowi iloczyn sprzedanych produktów, które nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa

i średniej ceny sprzedaży uzyskanej przez stronę postępowania. Z przekazanej przez stronę postępowania listy odbiorców produktu wynika, że stosowała ona różne ceny sprzedaży kwestionowanego produktu, w związku z czym Prezes UOKiK przyjął jako średnią cenę sprzedaży jednej sztuki formy do tarty średnią arytmetyczną najwyższej (20,33 zł) oraz najniższej (10 zł) ceny sprzedaży produktu (15,16 zł). W związku z powyższym korzyść majątkowa osiągnięta przez stronę postępowania wyniosła 11 642,88 zł.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ rozpatrujący wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Rozpatrując sprawę na skutek środka zaskarżenia wniesionego przez stronę postępowania z zachowaniem ustawowego terminu, po przeprowadzeniu postępowania z zachowaniem reguł wyrażonych w art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych przez stronę postępowania, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do uchylenia lub zmiany zaskarżonej decyzji. Biorąc pod uwagę wymienione powyżej okoliczności, zarówno łagodzące jak i obciążające, Prezes UOKiK uznał nałożoną karę pieniężną w wysokości 6 000 zł za adekwatną do stwierdzonych naruszeń prawa. Kara pieniężna stanowi 6 % maksymalnego wymiaru kary, wynoszącego - zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie - do 100 000 zł. W opinii Prezesa UOKiK, zaskarżona decyzja nr DNR-1/19/2020 z 27 kwietnia 2020 r. spełnia wymagania formalne, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, a zawarte w nim rozstrzygnięcie jest prawidłowe zarówno pod kątem zgodności z prawem, jak i z punktu widzenia jego celowości i słuszności.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji decyzji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Na decyzję, zgodnie z art. 52 § 1, w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r.

poz. 2325 z późn. zm.) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku zaskarżenia administracyjnej kary pieniężnej należy uiścić wpis stosunkowy. Zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wysokość wpisu zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia i wynosi odpowiednio:

- 1) do 10 000 zł – 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
- 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł – 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
- 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł – 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
- 4) ponad 100 000 zł – 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

W przypadku zaskarżenia obowiązków o charakterze niepieniężnym, zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325), strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stały, który wynosi 200 zł.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wpis uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.

Ponadto, zgodnie z art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, 245 § 1 i art. 246 § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa UOKiK do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania

sądowoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały z art. 252 § 1 i § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka
/podpisano elektronicznie/